

Certyfikat I stopnia z zakresu zarządzania ryzykiem

Certyfikat I stopnia stanowi potwierdzenie niezbędnej wiedzy z zakresu zarządzania ryzykiem rynkowym, kredytowym i operacyjnym na poziomie ogólnych rozwiązań z obszaru dobrej praktyki bankowej, regulacji w Polsce i na świecie oraz wymagań określonych przez Komitet Bazylejski. Szczegółowa prezentacja wiedzy i umiejętności wymaganych po obszarów tematycznych Certyfikacji poniżej.

Posiadacz Certyfikatu I stopnia z zakresu zarządzania ryzykiem potrafi:

Wybrane elementy matematyki finansowej

- posługiwać się wybranymi narzędziami matematyki finansowej wykorzystywanymi w ilościowych metodach zarządzania ryzykiem (metoda kapitalizacji, NPV, IRR, wycena instrumentów finansowych metodą NPV, analiza wrażliwości (BPV)),
- stosować w praktyce wybrane elementy rachunku prawdopodobieństwa i statystyki: zmienne losowe, wielowymiarowe zmienne losowe, kowariancję zmiennych losowych, wybrane rozkłady zmiennych losowych, obliczać stopy zwrotu, itp.

Instrumenty finansowe - wycena, zastosowanie, zarządzanie ryzykiem

- zdefiniować podstawowe typy instrumentów pochodnych i ich charakterystyki
- opisać ryzyka związane z obrotem instrumentami pochodnymi
- wycenić podstawowe rodzaje instrumentów pochodnych
- dokonać wyboru właściwej strategii zabezpieczającej
- zdefiniować najważniejsze instrumenty pochodne stopy procentowej
- określić podstawowe zasady przeprowadzania transakcje hedgingowych
- dokonać wyboru najbardziej efektywnej techniki zabezpieczenia określonego typu aktywów
- opisać zastosowanie derywatów kredytowych oraz instrumentów strukturyzowanych
- zidentyfikować źródła ryzyka towarzyszące kredytowym transakcjom terminowym
- dokonać wyboru najbardziej efektywnego sposobu wykorzystania pochodnych kredytowych w procesie zarządzania ryzykiem

Narzędzia zarządzania ryzykiem rynkowym księgi handlowej

- określić wymagania regulacyjne w zakresie ryzyka rynkowego
- dokonać podziału instrumentów na portfel handlowy i portfel bankowy
- określić kryteria nadzorcze stosowania modeli wewnętrznych
- zdefiniować podstawowe założenia modelu VaR
- opisać metody zastosowania VaR
- zidentyfikować czy dany model VaR funkcjonuje poprawnie i wyjaśnić ewentualne nieprawidłowości
- dokonać wyboru najwłaściwszej metody obliczenia VaR

Ryzyko kredytowe

- scharakteryzować pojęcia: system ratingowy - centralny element procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, rating klienta a rating transakcji, skala ratingowa, klasy ratingowe, kalibracja modeli; walidacja modeli
- opisać funkcjonowanie systemu ratingowego oraz procesu ratingowego (scoringowego) w ramach procesu kredytowego
- przedstawić wymagania NUK wobec budowy modeli
- scharakteryzować metody oceny kredytobiorców i transakcji kredytowych (metody eksperckie vs. metody statystyczne; portfele detaliczne vs. portfele korporacyjne)
- zdefiniować i zastosować w praktyce pojęcia: referencyjna definicja zdarzenia default; bazy danych/ szeregi czasowe; Probability of Default (PD); Exposure at Default (EAD); Loss Given Default (LGD); rozkład strat kredytowych; straty oczekiwane; straty nieoczekiwane; Credit VAR
- wykorzystywać parametry i miary ryzyka kredytowego w następujących obszarach: decyzje kredytowe, polityka cenowa, programy sprzedażowe, wykorzystanie miar z rodziny RAPM, ocena dochodowości ex post, wyznaczanie limitów kredytowych
- stosować zasady wyznaczania minimalnego wymogu kapitałowego zgodnie z Basel II

Ryzyko operacyjne

- wyjaśnić istotę oraz charakter ryzyka operacyjnego
- identyfikować cechy i zjawiska, które odróżniają ryzyko operacyjne od innych rodzajów ryzyka bankowego
- stosować w praktyce metody kalkulacji nadzorczych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego
- projektować metodologię pomiaru i analizy ryzyka operacyjnego za pomocą metod zaawansowanych
- definiować wymagania metodologiczne w zakresie poszczególnych elementów procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym dostosowane do indywidualnych potrzeb i specyfiki banku, spełniających najlepsze standardy praktyki bankowej i wymagania nadzorcze

Zarządzanie aktywami i pasywami

- zdefiniować podstawowe rodzaje ryzyka płynności i stopy procentowej
- opisać narzędzia pomiaru ryzyka płynności i stopy procentowej
- zidentyfikować czynniki wpływające na profil ryzyka płynności i stopy procentowej banku
- zbudować raport luki przeszacowania i obliczyć dochód narażony na ryzyko oraz koszt zamknięcia pozycji
- zdefiniować podstawowe warunki efektywnego systemu zarządzania ryzykiem stopy procentowej
- stworzyć podstawy systemu przenoszenia ryzyka stopy procentowej z jednostek obsługujących klientów do departamentu skarbu
- dokonać wyboru narzędzi pomiaru ryzyka
- zdefiniować zasady wyznaczania kapitału ekonomicznego (wewnętrznego) na ryzyko działalności bankowej (proces ICAAP)
- zdefiniować zasady integracji wymogów nadzorczych z bieżącymi procesami zarządzania ryzykiem i rentownością

Aspekty księgowe i sprawozdawcze związane z zarządzaniem ryzykiem

- przedstawić zasady wyceny instrumentów finansowych na dzień wprowadzenia do ksiąg rachunkowych oraz wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy, kompensowania oraz ujęcia skutków przeszacowania
- zdefiniować pojęcia: wartość godziwa, skorygowana cena nabycia/zamortyzowany koszt, trwała utrata wartości
- omówić zasady ujawniania w sprawozdaniu finansowym skutków wyceny instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Lektura pomocnicza:

Teoria finansów

A.A Groppelli, E. Nikbakht, Wstęp do finansów, WIG PRESS, 1999

E.F Brigham, L.C Gapenski, Zarządzanie finansami, tomy 1-2, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2000

Teoria inwestowania

J.C. Francis, Inwestycje. Analiza i zarządzanie, WIG PRESS, 2000

H.B Mayo, Wstęp do inwestowania, LIBER 1997

Zarządzanie ryzykiem w instytucji finansowej

J. Bessis, Risk Management in Banking, WILEY, 1998

H. Riehl, Zarządzanie ryzykiem na rynku pieniężnym, walutowym i instrumentów pochodnych, WIB 2001

R. Kendall, Zarządzanie ryzykiem dla menedżerów, LIBER 2000

C.Matten, Zarządzanie kapitałem bankowym, Dom Wydawniczy ABC 2000

D. Bennett, Ryzyko walutowe, Dom Wydawniczy ABC 2000

P. Matkowski, Zarządzanie ryzykiem operacyjnym, Oficyna Wydawnicza Wolters Kluwer 2006

Carol Alexander, Operational Risk - Regulation, Analysis and Management, FT Prentice Hall, 2003

Instrumenty pochodne

Z. Marciniak, Zarządzanie wartością i ryzykiem, SGH 2001

J. Hull, Kontrakty terminowe i opcje. Wprowadzenie, WIG PRESS 1997 i późniejsze

J. Hull, Options, Futures & Other Derivatives, Prentice Hall, wiele wydań

A. McDougall, Swapy, Dom Wydawniczy ABC, 2001

D. Bennett, Ryzyko walutowe, Dom Wydawniczy ABC, 2000

F. Taylor, Rynki i opcje walutowe, Dom Wydawniczy ABC 2000

A. Kasapi, Kredytowe instrumenty pochodne, Dom Wydawniczy ABC, 2002

P. Wilmott, P.Wilmott Introduces Quantitative Finance, WILEY, wiele wydań